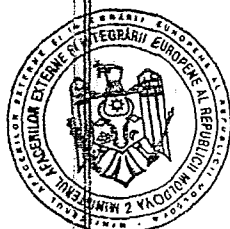

PROTOCOL
privind evaluarea strategică de mediu la Convenția
privind evaluarea impactului asupra mediului în
context transfrontalier

Kiev, 21 mai 2003

TRADUCERE OFICIALĂ

**PROTOCOL PRIVIND EVALUAREA STRATEGICĂ DE MEDIU
LA CONVENȚIA PRIVIND EVALUAREA IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI
ÎN CONTEXT TRANSFRONTALIER**

Părțile la prezentul protocol,

Recunoscînd importanța integrării considerațiilor privind mediul, inclusiv a celor legate de sănătate, în pregătirea și adoptarea de planuri și programe și, după caz, politici și legislație,

Angajîndu-se să promoveze dezvoltarea durabilă și, prin urmare, bazîndu-se pe concluziile Conferinței Organizației Națiunilor Unite pentru mediu și dezvoltare (Rio de Janeiro, Brazilia, 1992), în special pe principiile 4 și 10 ale Declarației de la Rio privind mediul și dezvoltarea și ale Agendei 21, precum și pe rezultatele celei de-a treia Conferințe ministeriale privind mediul și sănătatea (Londra, 1999) și ale Forumului Mondial pentru Dezvoltare Durabilă (Johannesburg, Africa de Sud, 2002),

Avînd în vedere Convenția privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier, încheiată în Finlanda, la Espoo, la 25 februarie 1991, precum și hotărîrea 11/9 a părților la această convenție, adoptată la Sofia la 26 și 27 februarie 2001, cu privire la elaborarea unui protocol obligatoriu din punct de vedere juridic privind evaluarea strategică de mediu,

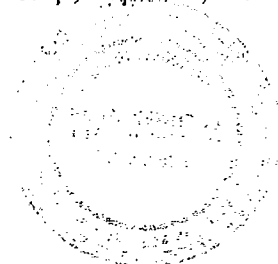
Recunoscînd că evaluarea strategică de mediu ar trebui să joace un rol important în pregătirea și adoptarea de planuri, programe și, după caz, politici și legislație, precum și a faptului că o aplicare mai largă a principiilor acestei evaluări a impactului asupra mediului la planuri, programe, politici și legislație va consolida și mai mult analiza sistematică a efectelor semnificative pe care acestea le au asupra mediului,

Luînd act de Convenția privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu, încheiată la Aarhus, Danemarca la 25 iunie 1998, și luînd în considerare paragrafele relevante ale Declarației de la Lucea, adoptată la prima reuniune a părților,

Conștiente, prin urmare, de importanța asigurării participării publice la evaluarea strategică de mediu,

Recunoscînd efectele asupra sănătății și bunăstării generațiilor prezente și viitoare, obținute dacă nevoia de a proteja și îmbunătăți sănătatea umană este luată în considerare ca parte integrantă a evaluării strategice de mediu, și recunoscînd lucrările desfășurate în acest sens de către Organizația mondială a sănătății,

Conștiente de necesitatea și importanța consolidării cooperării internaționale în evaluarea efectelor asupra mediului, inclusiv asupra sănătății, ale planurilor și programelor propuse și, după caz, ale politicilor și legislației,

Convin după cum urmează:

Articolul 1

OBIECTIV

Obiectivul prezentului protocol este asigurarea unui grad ridicat de protecție a mediului, inclusiv a sănătății:

- (a) Asigurându-se că, în procesul de pregătire a politicilor și legislației, se ține cont în întregime de considerentele de mediu, inclusiv cele legate de sănătate;
- (b) Contribuind la luarea în considerare a preocupărilor legate de mediu și sănătate în elaborarea planurilor și programelor;
- (c) Stabilind proceduri clare, transparente și eficace pentru evaluarea strategică de mediu;
- (d) Asigurând participarea publicului la evaluarea strategică de mediu; și
- (e) Integrând, astfel, preocupările legate de mediu, inclusiv cele legate de sănătate, în măsuri și instrumente create pentru promovarea dezvoltării durabile.

Articolul 2

DEFINIȚII

În sensul prezentului protocol:

- 1. „Convenție” înseamnă Convenția privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier.
- 2. „Parte” înseamnă o parte contractantă la prezentul protocol, dacă textul nu prevede altfel.
- 3. „Parte de origine” înseamnă partea sau părțile la prezentul protocol sub jurisdicția căreia/căroră se preconizează elaborarea unui plan sau a unui program.
- 4. „Parte afectată” înseamnă partea sau părțile la prezentul protocol susceptibile de a fi afectate de efectele transfrontaliere pe care un program sau un plan le pot avea asupra mediului, inclusiv asupra sănătății.
- 5. „Planuri și programe” înseamnă planuri și programe și orice modificări aduse acestora, care:
  - (a) Sunt impuse prin acte cu putere de lege și acte administrative; și
  - (b) Fac obiectul elaborării și/sau adoptării de către o autoritate sau sunt elaborate de către o autoritate în vederea adoptării, în cadrul unei proceduri oficiale, de către un parlament sau un guvern.
- 6. „Evaluare strategică de mediu” înseamnă evaluarea posibilelor efecte asupra mediului, inclusiv asupra sănătății, care implică determinarea domeniului de aplicare a unui raport de mediu și pregătirea lui, asigurarea participării și consultării publicului, precum și luarea în considerare a raportului de mediu și a rezultatelor participării și consultării publicului în cadrul unui plan sau program.
- 7. „Efectele asupra mediu, inclusiv asupra sănătății” înseamnă orice efect asupra mediului, inclusiv asupra sănătății umane, precum și asupra faunei, florei, biodiversității, solului, apei, aerului, peisajului, siturilor naturale, factorilor climatici, bunurilor materiale, patrimoniului cultural și interacțiunea dintre acești factori.

8. "Public", înseamnă una sau mai multe persoane fizice sau juridice și, în conformitate cu practica sau legislația națională, asociațiile, organizațiile sau grupurile constituite de aceste persoane;

Articolul 3

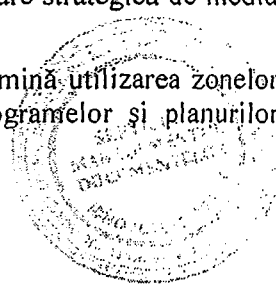
DISPOZIȚII GENERALE

1. Fiecare parte stabilește măsurile juridice, administrative sau de altă natură necesare pentru aplicarea dispozițiilor prezentului protocol într-un cadru precis și transparent.
2. Fiecare parte se străduie să garanteze că funcționarii și autoritățile ajută publicul și îl îndrumă în chestiuni legate de prezentul protocol.
3. Fiecare parte acordă recunoașterea și ajutorul necesar asociațiilor, organizațiilor și grupurilor care promovează protecția mediului, inclusiv a sănătății, în contextul prezentului protocol.
4. Dispozițiile prezentului protocol nu afectează dreptul unei părți de a menține sau a introduce măsuri suplimentare privind anumite probleme reglementate de prezentul protocol.
5. Fiecare parte promovează obiectivele prezentului protocol în procesele relevante de luare a deciziilor la nivel internațional și în cadrul organizațiilor internaționale competente.
6. Fiecare parte se asigură că persoanele care își exercită drepturile în conformitate cu dispozițiile prezentului protocol nu sunt penalizate, persecutate sau hărțuite în nici un fel pentru implicarea lor. Această dispoziție nu afectează puterea tribunalelor naționale de a impune costuri rezonabile în procedurile judiciare.
7. În limitele dispozițiilor relevante ale prezentului protocol, publicul trebuie să aibă posibilitatea de a-și exercita fără discriminare drepturile privind cetățenia, naționalitatea sau domiciliul și, în cazul unei persoane juridice, posibilitatea de a-și exercita fără discriminare drepturile cu privire la locul unde se află sediul său principal sau centrul real de activitate.

Articolul 4

DOMENIUL DE APLICARE CU PRIVIRE LA PLANURI ȘI PROGRAME

1. Fiecare parte se asigură că se efectuează o evaluare strategică de mediu pentru planurile și programele la care se face referire în alineatele (2), (3) și (4) susceptibile de a avea efecte semnificative asupra mediului, inclusiv asupra sănătății.
2. Se efectuează o evaluare strategică de mediu pentru planurile și programele elaborate pentru agricultură, silvicultură, pescuit, energie, industrie, inclusiv mineritul, transport, dezvoltare regională, gestionarea deșeurilor, gospodărirea apelor, telecomunicații, turism, urbanism și amenajarea teritoriului sau exploatarea terenurilor și programe și planuri care stabilesc cadrul în care se autorizează pe viitor realizarea proiectelor enumerate în anexa I și a altor proiecte enumerate în anexa II, care necesită o evaluare a impactului asupra mediului conform legislației naționale.
3. Pentru planurile și programele, altele decât cele de la alineatul (2), care stabilesc cadrul în care realizarea proiectelor va fi autorizată pe viitor, se efectuează o evaluare strategică de mediu dacă una dintre părți decide astfel conform articolului 5 alineatul (1).
4. Pentru planurile și programele menționate la alineatul (2) care determină utilizarea zonelor mici la nivel local, precum și pentru modificările minore ale programelor și planurilor

menționate la alineatul (2), se efectuează o evaluare strategică de mediu doar în cazul în care una dintre părți decide astfel conform articolului 5 alineatul (1).

5. Următoarele planuri și programe nu fac obiectul prezentului protocol:
  - (a) Planurile și programele al căror unic scop este apărarea națională sau protecția civilă în situații de urgență;
  - (b) Planuri și programe financiare sau bugetare.

Articolul 5

EXAMINARE PRELIMINARĂ

1. Fiecare parte stabilește dacă planurile sau programele menționate la articolul 4 alineatele (3) și (4) pot avea efecte semnificative asupra mediului, inclusiv asupra sănătății, fie printr-o examinare a fiecărui caz, fie prin specificarea tipurilor de planuri și programe, fie combinând cele două abordări. În acest scop, fiecare parte ia în considerare, în oricare dintre aceste cazuri, criteriile enumerate în anexa III.
2. Fiecare parte se asigură că autoritățile sanitare și de mediu menționate la articolul 9 alineatul (1) sunt consultate în momentul aplicării procedurilor menționate la alineatul (1).
3. După caz, fiecare parte se străduie să asigure publicului interesat posibilitatea de a participa la examinarea preliminară a planurilor și programelor conform prezentului articol.
4. Fiecare parte ia măsurile necesare pentru ca concluziile la care ajunge conform alineatului (1), inclusiv motivele pentru care nu se cere o evaluare strategică de mediu, să fie puse la dispoziția publicului la timp, fie prin anunțuri publice, fie prin alte mijloace adecvate, cum ar fi mijloacele de comunicare electronice.

Articolul 6

DELIMITAREA DOMENIULUI DE EVALUARE

1. Fiecare parte adoptă dispozițiile necesare în vederea determinării informațiilor pertinente care să fie incluse în raportul de mediu în conformitate cu articolul 7 alineatul (2).
2. Fiecare parte se asigură că autoritățile sanitare și de mediu menționate la articolul 9 alineatul (1) sunt consultate în momentul determinării informațiilor pertinente care să fie incluse în raportul de mediu.
3. După caz, fiecare parte se străduie să asigure publicului interesat posibilitatea de a participa la determinarea informațiilor pertinente care să fie incluse în raportul de mediu.

Articolul 7

RAPORTUL DE MEDIU

1. Pentru planurile și programele care fac obiectul unei evaluări strategice de mediu, fiecare parte se asigură că este elaborat un raport de mediu.
2. Raportul de mediu identifică, descrie și evaluează, în conformitate cu delimitarea de la articolul 6, posibilele efecte semnificative asupra mediului, inclusiv asupra sănătății, ale implementării planului sau programului și a alternativelor sale acceptabile. Raportul conține informațiile specificate în anexa IV, care pot fi cerute în mod rezonabil, ținând cont de:
  - (a) Cunoștințele și metodele de evaluare existente;

- (b) Conținutul și nivelul de detaliere a planului sau programului și faza în care acesta se află în cadrul procesului decizional;
  - (c) Interesul publicului; și
  - (d) Cerințele organului de decizie privind informațiile.
3. Fiecare parte se asigură că rapoartele de mediu sunt de o calitate corespunzătoare pentru a răspunde cerințelor acestui protocol.

Articolul 8

PARTICIPAREA PUBLICULUI

1. Fiecare parte se asigură că publicului i se oferă posibilitatea de a participa cât mai repede, în timp util și într-o manieră efectivă, din momentul în care toate opțiunile sunt încă în discuție, la evaluarea strategică de mediu a planurilor și programelor.
2. Fiecare parte se asigură că proiectul de plan sau program și raportul de mediu sunt puse la dispoziția publicului la timp, prin mijloace de comunicare electronice sau alte mijloace adecvate.
3. Fiecare parte se asigură că publicul interesat, inclusiv organizațiile neguvernamentale relevante, sunt identificate în sensul dispozițiilor de la alineatele (1) și (4).
4. Fiecare parte se asigură că publicul la care se face referire la alineatul (3) are posibilitatea de a-și exprima părerea cu privire la proiectul de plan sau program, precum și cu privire la raportul de mediu într-un termen rezonabil.
5. Fiecare parte se asigură că măsurile detaliate necesare în vederea informării și consultării publicului interesat sunt stabilite și sunt făcute publice. În acest scop, fiecare parte ia în considerare, în măsura în care este necesar, elementele enumerate în anexa V.

Articolul 9

CONSULTAREA AUTORITĂȚILOR DE MEDIU ȘI A AUTORITĂȚILOR SANITARE

1. Fiecare parte desemnează autoritățile care trebuie consultate și care, date fiind responsabilitățile lor specifice în domeniul mediului sau al sănătății, pot fi interesate de efectele implementării planului sau programului asupra mediului și asupra sănătății.
2. Proiectul de plan sau program și raportul de mediu sunt puse la dispoziția autorităților menționate la alineatul (1).
3. Fiecare parte se asigură că autoritățile menționate la alineatul (1) au posibilitatea de a-și exprima opiniile, cât mai repede, în timp util și într-o manieră efectivă, cu privire la proiectul de plan sau program și cu privire la raportul de mediu.
4. Fiecare parte stabilește dispozițiile detaliate necesare în vederea informării și consultării autorităților de mediu și sanitare menționate la alineatul (1).

Articolul 10

CONSULTĂRI TRANSFRONTALIERE

1. În cazul în care o parte de origine consideră că implementarea unui plan sau program poate avea efecte transfrontaliere importante asupra mediului și sănătății, sau în cazul în care o parte susceptibilă de a fi afectată într-o manieră semnificativă o cere, partea de origine adresează

părții afectate o notificare de îndată ce este posibil, înainte de adoptarea planului sau programului.

2. Această notificare cuprinde, *inter alia*:

(a) Proiectul de plan sau program și raportul de mediu, inclusiv informații privind posibilele efecte transfrontaliere asupra mediului și sănătății; și

(b) Informații cu privire la procedura de luare a deciziilor, inclusiv indicarea unui termen rezonabil pentru transmiterea observațiilor.

3. Partea afectată indică părți de origine, în termenul fixat în notificare, dacă dorește să înceapă consultări înainte de adoptarea planului sau programului și, în acest caz, părțile interesate/implicate încep consultările cu privire la posibilele efecte transfrontaliere asupra mediului, inclusiv a sănătății, ale implementării planului sau programului, precum și cu privire la măsurile prevăzute în vederea prevenirii, reducerii sau atenuării efectelor negative.

4. În cazul în care au loc asemenea consultări, părțile implicate cad de acord cu privire la măsurile detaliate necesare pentru a se asigura că publicul interesat și autoritățile părții afectate, menționate la articolul 9 alineatul (1) ale sunt informate și au posibilitatea de a-și prezenta părerea asupra proiectului de plan sau program, precum și asupra raportului de mediu, într-un termen rezonabil.

Articolul 11

DECIZIA

1. Fiecare parte se asigură că, în cazul în care un plan sau program este adoptat, se ține cont în mod corespunzător de:

(a) Concluziile raportului de mediu;

(b) Măsurile de prevenire, reducere sau atenuare a efectelor negative specificate în raportul de mediu; și

(c) Observațiile primite în conformitate cu articolele 8-10.

2. Fiecare parte se asigură că, în cazul în care un plan sau program este adoptat, publicul, autoritățile menționate la articolul 9 alineatul (1) și părțile consultate în conformitate cu articolul 10 sunt informate și că planul sau programul este disponibil împreună cu o declarație rezumând cum au fost integrate în acesta considerentele asupra mediului, inclusiv cele cu privire la sănătate, cum au fost luate în considerare observațiile primite conform articolelor 8-10 și motivele alegerii acestuia în lumina alternativelor acceptabile luate în considerare.

Articolul 12

MONITORIZAREA

1. Fiecare parte monitorizează efectele importante asupra mediului, inclusiv asupra sănătății, ale implementării planurilor și programelor, adoptate în temeiul articolului 11, în scopul identificării, *inter alia*, într-un stadiu incipient, a efectelor negative neprevăzute, precum și pentru a putea lua măsurile de remediere pe care le consideră necesare.

2. Rezultatele monitorizării efectuate sunt puse la dispoziția autorităților menționate la articolul 9 alineatul (1), precum și a publicului, în conformitate cu legislația națională.

Articolul 13

POLITICI ȘI LEGISLAȚIE

1. Fiecare parte se străduiește să asigure, luarea în considerare și integrarea, în măsura în care este necesar, a preocupărilor legate de mediu, inclusiv a celor legate de sănătate, în procesul de elaborare de politici și legislație susceptibile de a avea efecte semnificative asupra mediului, inclusiv asupra sănătății.
2. În aplicarea dispozițiilor de la alineatul (1) fiecare parte ia în considerare elementele și principiile adecvate din prezentul protocol.
3. Fiecare parte determină, acolo unde este cazul, modalitățile practice de luare în considerare și integrare a preocupărilor privind mediul, inclusiv a celor privind sănătatea, conform alineatului (1), ținând cont de necesitatea de a asigura transparența procesului decizional.
4. Fiecare parte raportează în cadrul reuniunii părților la convenție care funcționează ca reuniune a părților la acest protocol cu privire la măsurile luate în vederea aplicării dispozițiilor prezentului articol.

Articolul 14

REUNIUNEA PĂRȚILOR LA CONVENȚIE CARE FUNCȚIONEAZĂ CA REUNIUNE A PĂRȚILOR LA PROTOCOL

1. Reuniunea părților la convenție funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol. Prima Reuniune a părților la convenție care funcționează ca Reuniune a părților la prezentul protocol va avea loc cel mai târziu la un an de la data intrării în vigoare a prezentului protocol și cu ocazia unei Reuniuni a părților la convenție, dacă o astfel de reuniune este programată în acest interval. Reuniunile următoare ale părților la convenție care funcționează ca Reuniuni ale părților la prezentul protocol sunt organizate cu ocazia Reuniunii părților la convenție, dacă nu se decide altfel de către Reuniunea părților la convenție care funcționează ca Reuniune a părților la prezentul protocol.
2. Părțile la convenție care nu sunt părți la prezentul protocol pot participa ca observatori la lucrările oricărei sesiuni a Reuniunii părților la convenție care funcționează ca Reuniune a părților la prezentul protocol. Atunci când Reuniunea părților la convenție funcționează ca Reuniune a părților la prezentul protocol, deciziile adoptate în temeiul prezentului protocol sunt adoptate doar de părțile la prezentul protocol.
3. Când Reuniunea părților la convenție funcționează ca Reuniune a părților la prezentul protocol, orice membru al Biroului Reuniunii părților care reprezintă o parte la convenție dar care, în acel moment, nu este parte la prezentul protocol, este înlocuit de un nou membru ales de părțile la prezentul protocol și din rândul acestora.
4. Reuniunea părților la convenție care funcționează ca Reuniune a părților la prezentul protocol examinează în mod regulat implementarea acestuia și, în acest scop:
  - (a) Examinează politicile privind evaluarea strategică de mediu și abordările metodologice ale acestora, în scopul îmbunătățirii în continuare a procedurilor prevăzute în prezentul protocol;
  - (b) Face schimb de informații privind experiența câștigată în evaluarea strategică de mediu, precum și în implementarea prezentului protocol;
  - (c) Solicită, acolo unde este cazul, serviciile și colaborarea organismelor competente care au expertiza adecvată pentru realizarea obiectivelor prezentului protocol;
  - (d) înființează organisme subsidiare pe care le consideră necesare pentru implementarea prezentului protocol;

- (e) Dacă este necesar, examinează și, adoptă propuneri de modificare a prezentului protocol, și
- (f) Iau în considerare și întreprind orice acțiune suplimentară, inclusiv acțiuni realizate în comun în temeiul acestui protocol și al convenției, care pot fi necesare în vederea realizării obiectivelor prezentului protocol.
5. Regulamentul de procedură al Reuniunii părților la convenție se aplică *mutatis mutandis* în temeiul prezentului protocol, în cazul în care nu se decide altfel prin consens de către Reuniunea părților care funcționează ca Reuniune a părților la prezentul protocol.
  6. La prima reuniune, Reuniunea părților la convenție care funcționează ca Reuniune a părților la prezentul protocol examinează și adoptă modalitățile de aplicare în cazul prezentului protocol a procedurii de evaluare a gradului în care sunt respectate dispozițiile convenției.
  7. Fiecare parte, la intervale care urmează să fie determinate de către Reuniunea părților la convenție care funcționează ca Reuniune a părților la prezentul protocol, informează Reuniunea părților la convenție care funcționează ca Reuniune a părților la prezentul protocol cu privire la măsurile pe care le-a luat în vederea implementării protocolului.

Articolul 15

RAPORTAREA LA ALTE ACORDURI INTERNAȚIONALE

Dispozițiile relevante ale prezentului protocol se aplică fără a aduce atingere Convenției Comisiei Economice pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite (CEE-ONU) privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier și Convenției CEE-ONU privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu.

Articolul 16

DREPTUL DE VOT

1. Cu excepția dispozițiilor alineatului (2) din prezentul articol, fiecare parte la prezentul protocol dispune de câte un vot.
2. Organizațiile regionale de integrare economică, în domeniile care intră în competența lor, dispun, în exercitarea dreptului de vot, de un număr de voturi egal cu numărul statelor lor membre care sunt părți la prezentul protocol. Aceste organizații nu își exercită dreptul de vot dacă statele lor membre îl exercită pe al lor și invers.

Articolul 17

SECRETARIATUL

Secretariatul instituit prin articolul 13 al convenției asigură secretariatul prezentului protocol iar articolul 13 alineatele (a)-(c) din convenție privind funcțiile secretariatului se aplică *mutatis mutandis* prezentului protocol.

Articolul 18

ANEXE

Anexele la prezentul protocol fac parte integrantă din acesta.

Articolul 19

MODIFICĂRI ALE PROTOCOLULUI

1. Orice parte poate propune modificări ale prezentului protocol.
2. Sub rezerva alineatului (3), procedura pentru propunerea adoptarea și intrarea în vigoare a modificărilor la convenție, stabilită la articolul 14 alineatele (2) - (5) din convenție, se aplică *mutatis mutandis* modificărilor prezentului protocol.
3. În sensul prezentului protocol, proporția de trei părți din părțile la protocol necesară în vederea intrării în vigoare a unei modificări cu privire la părțile care l-au ratificat, aprobat sau acceptat, se calculează pe baza numărului de părți la protocol în momentul adoptării modificării.

Articolul 20

SOLUȚIONAREA LITIGIILOR

Dispozițiile articolului 15 din convenție privind soluționarea litigiilor se aplică *mutatis mutandis* prezentului protocol.

Articolul 21

SEMNAREA

Prezentul protocol este deschis spre semnare la Kiev (Ucraina) din 21 pînă în 23 mai 2003 și în continuare la sediul Organizației Națiunilor Unite de la New York pînă la 31 decembrie 2003 pentru statele membre ale Comisiei Economice pentru Europa, precum și pentru statele care au statut consultativ în cadrul Comisiei Economice pentru Europa, în temeiul alineatelor (8) și (11) din rezoluția 36 (IV) a Consiliului Economic și Social din 28 martie 1947, precum și pentru organizațiile regionale de integrare economică, constituite de state suverane membre ale Comisiei Economice pentru Europa, cărora statele lor membre le-au transferat competențe în domeniul reglementat de prezentul protocol, inclusiv competența de a încheia tratate în aceste domenii.

Articolul 22

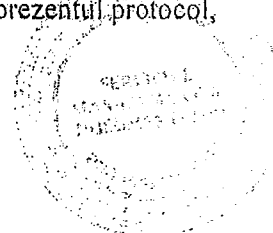
DEPOZITAR

Secretarul General al Organizației Națiunilor Unite își asumă funcția de depozitar al prezentului protocol.

Articolul 23

RATIFICARE, ACCEPTARE, APROBARE ȘI ADERARE

1. Prezentul protocol se supune spre ratificare, acceptare sau aprobare statelor semnatare și organizațiilor de integrare economică regională menționate la articolul 21.
2. Prezentul protocol este deschis spre aderare începînd cu data de 1 ianuarie 2004 statelor și organizațiilor regionale de integrare economică menționate la articolul 21.
3. Orice alt stat care nu este menționat la alineatul (2) al prezentului articol și care este membru al Organizației Națiunilor Unite poate adera la protocol dacă acest lucru este aprobat în cadrul Reuniunii părților la convenție care funcționează ca Reuniune a părților la prezentul protocol.
4. Orice organizație regională de integrare economică menționată la articolul 21 care devine parte la prezentul protocol, în condițiile în care niciun stat membru al său nu este parte la prezentul protocol, este supusă tuturor obligațiilor care decurg din prezentul protocol. În cazul în care unul sau mai multe state membre ale unei astfel de organizații sunt părți la prezentul protocol,

organizația și statele sale membre convin asupra responsabilităților ce le revin pentru îndeplinirea obligațiilor cuprinse în prezentul protocol. În astfel de cazuri, organizația și statele sale membre nu sunt îndreptățite să își exercite concomitent drepturile ce le revin în temeiul prezentului protocol.

5. În cadrul instrumentelor lor de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare, organizațiile regionale de integrare economică menționate la articolul 21 stabilesc limitele competenței lor în domeniile reglementate de prezentul protocol. Aceste organizații informează, de asemenea, depozitarul asupra oricăror modificări relevante privind limitele competenței lor.

Articolul 24

INTRAREA ÎN VIGOARE

1. Prezentul protocol intră în vigoare în a nouăzecea zi de la data depozitării celui de-al șaisprezecelea instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare.
2. În sensul alineatului (1) din prezentul articol, orice instrument depus de o organizație regională de integrare economică menționată la articolul 21 nu este considerat instrument suplimentar față de cele depuse de statele membre ale unei astfel de organizații.
3. Pentru fiecare stat sau organizație de integrare economică regională menționată la articolul 21 care ratifică, acceptă sau aprobă prezentul protocol, sau care aderă la acesta după depunerea celui de-al șaisprezecelea instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare, protocolul intră în vigoare în cea de-a nouăzecea zi de la data depunerii de către statul sau organizația în cauză a instrumentului său de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare.
4. Prezentul protocol se aplică planurilor, programelor, politicilor și legislației pentru care primul act pregătitor oficial este ulterior datei la care prezentul protocol intră în vigoare. În cazul în care unei părți sub a cărei jurisdicție se preconizează pregătirea unui plan, program, a unei politici sau legislații i se aplică dispozițiile alineatului (3), prezentul protocol se aplică planurilor, programelor, politicilor și legislației pentru care primul act pregătitor oficial este ulterior datei la care prezentul protocol intră în vigoare pentru respectiva parte.

Articolul 25

RETRAGEREA

În orice moment după expirarea unei perioade de patru ani de la data la care prezentul protocol a intrat în vigoare pentru o parte, partea respectivă se poate retrage din protocol prin notificarea în scris a depozitarului. Orice astfel de retragere intră în vigoare în a nouăzecea zi de la data primirii acesteia de către depozitar. Orice astfel de retragere nu afectează aplicarea articolelor 5-9, 11 și 13 cu privire la o evaluare strategică de mediu care a fost deja lansată în temeiul prezentului protocol sau aplicarea articolului 10 cu privire la o notificare sau cerere care a fost deja adresată, înaintea intrării în vigoare a retragerii.

Articolul 26

TEXTE AUTENTICE

Originalul prezentului protocol, ale cărui texte în limbile engleză, franceză și rusă sunt în egală măsură autentice, se depune la Secretarul General al Organizației Națiunilor Unite.

DREPT PENTRU CARE subsemnații, pe deplin autorizați, au semnat prezentul protocol.

INCHEIAT la Kiev, Ucraina, la douăzeci și unu mai, două mii trei.

ANEXE

ANEXA I

Lista proiectelor menționate la articolul 4 alineatul (2)

1. Rafinării de petrol brut (cu excepția întreprinderilor care fabrică doar lubrifianți din petrol brut) și instalații de gazeificare și lichefiere a minimum 500 tone metrice de cărbune sau șist bituminos pe zi.
2. Centrale termoelectrice și alte instalații de combustie cu o putere termică de minimum 300 megawați, centrale nucleare și alte reactoare nucleare (cu excepția instalațiilor de cercetare pentru producerea și transformarea materialelor fisionabile și fertile, a căror putere maximă nu depășește 1 kilowatt sarcină termică continuă).
3. Instalații destinate în exclusivitate producerii sau îmbogățirii combustibililor nucleari, reprocesării combustibililor nucleari iradiați sau depozitării, eliminării și prelucrării deșeurilor radioactive.
4. Instalații de mari dimensiuni pentru producerea primară a fontei și a oțelului și pentru producerea metalelor neferoase.
5. Instalații pentru extragerea azbestului și pentru prelucrarea și transformarea azbestului și a produselor care conțin azbest: pentru produse din azbociment, cu o producție anuală de peste 20 000 tone de produse finite; pentru materiale de fricțiune, cu o producție anuală de peste 50 tone de produse finite; și pentru alte utilizări ale azbestului, cu cantități utilizate de peste 200 tone metrice pe an.
6. Instalații chimice integrate.
7. Construirea de autostrăzi, drumuri expres¹ și linii pentru traficul feroviar de lungă distanță și aeroporturi² cu o lungime minimă a pistei de 2 100 m;
8. Conducte cu secțiune mare pentru transportul gazelor și al petrolului.
9. Porturi comerciale și, de asemenea, căi navigabile interioare și porturi pentru traficul naval interior care să permită accesul vapoarelor de peste 1 350 tone metrice.
10. Instalații de eliminare a deșeurilor toxice și periculoase prin incinerare, tratare chimică sau îngropare.
11. Baraje și rezervoare de mari dimensiuni.
12. Lucrări de captare a apei subterane în cazul în care volumul anual de apă captată atinge sau depășește 10 milioane de metri cubi.
13. Fabricarea pastei de hârtie și a hârtiei cu o capacitate de producție de cel puțin 200 de tone metrice uscate la aer pe zi.

¹ în sensul prezentului protocol:

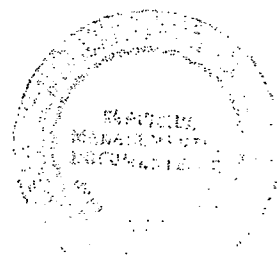
„Autostradă” înseamnă o șosea proiectată și construită special pentru traficul autovehiculelor, care nu deservește proprietățile de pe margine și care:

- (a) Este prevăzută, cu excepția punctelor speciale sau temporar, cu părți carosabile separate pentru cele două sensuri de trafic, separate între ele printr-o bandă despărțitoare care nu este destinată traficului sau, în mod excepțional, prin alte mijloace;
  - (b) Nu intersectează la același nivel nici o șosea, cale ferată sau linie de tramvai, sau o cale pietonală; și
  - (c) Este indicată ca fiind autostradă printr-un semn special.
- „Drum expres” înseamnă un drum rezervat traficului autovehiculelor, accesibil numai din noduri rutiere sau intersecții controlate, pe care în special oprirea și parcare sunt interzise pe partea carosabilă.

² în sensul prezentului protocol, „aeropot” înseamnă un aeropot care corespunde definiției formulate în Convenția de la Chicago din 1944 privind înființarea Organizației Aviației Civile Internaționale (anexa 14).

- 14. Exploatări miniere la scară mare, extragerea și prelucrarea minereurilor metalice sau a cărbunelui.
- 15. Producția de hidrocarburi pe platforma continentală.
- 16. Instalații mari de depozitare a petrolului, a produselor petrochimice și chimice.
- 17. Despădurirea unor suprafețe mari.

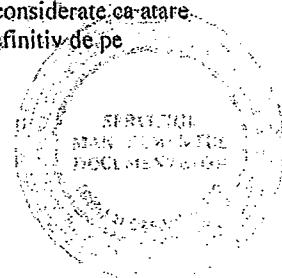

ANEXA II

Alte proiecte menționate la articolul 4 alineatul (2)

1. Proiecte pentru restructurarea gospodăriilor rurale.
2. Proiecte pentru utilizarea pământului necultivat sau a suprafețelor seminate în scopuri agricole intensive.
3. Proiecte hidraulice agricole, inclusiv proiecte de irigare și de drenare a solului.
4. Instalații de creștere intensivă a animalelor de fermă (inclusiv exploatațiile avicole).
5. Împăduriri inițiale și defrișări în vederea reconversiei solului.
6. Piscicultura intensivă.
7. Centrale nucleare și alte reactoare nucleare¹, inclusiv dezmembrarea sau dezafectarea acestor centrale sau reactoare (cu excepția instalațiilor de cercetare pentru producerea și transformarea materialelor fisionabile și fertile, a căror putere maximă nu depășește 1 kilowatt de sarcină termică continuă), altele decât cele menționate în anexa I.
8. Construirea cablurilor electrice suspendate cu o tensiune de minimum 220 kilovolți și o lungime de minim 15 km sau alte proiecte privind transmiterea energiei electrice prin cabluri suspendate.
9. Instalații industriale pentru producerea electricității, aburului și a apei calde.
10. Instalații industriale pentru transportul gazului, aburului și al apei calde.
11. Depozitarea la suprafață a combustibililor fosili și a gazelor naturale.
12. Depozitarea subterană a gazelor combustibile.
13. Brichetarea industrială a huilei și a lignitului.
14. Instalații pentru producerea energiei hidroelectrice.
15. Instalații destinate exploatării energiei eoliene în scopul producerii energiei (parcuri eoliene).
16. Instalații altele decât cele menționate în anexa I destinate:
  - Producției sau îmbogățirii combustibililor nucleari;
  - Tratării combustibililor nucleari iradiați;
  - Depozitării finale a combustibililor nucleari iradiați;
  - în exclusivitate depozitării finale a deșeurilor radioactive;
  - în exclusivitate depozitării (pe o perioadă mai mare de 10 ani) a combustibililor nucleari iradiați într-un loc diferit de cel de producție; sau
  - Tratării și depozitării deșeurilor radioactive.

¹ În sensul prezentului protocol, centralele nucleare și alte reactoare nucleare încetează de a mai fi considerate ca atare atunci când tot combustibilul nuclear și alte elemente contaminate radioactive au fost îndepărtate definitiv de pe amplasamentul instalației.

17. Cariere, exploatări miniere de suprafață și de extracție a turbei (altele decât cele menționate în anexa I)
18. Exploatări miniere subterane altele decât cele menționate în anexa I.
19. Extracția mineralelor prin dragare marină sau fluvială;
20. Foraje de mare adâncime (în special foraje geotermale, foraje pentru depozitarea deșeurilor nucleare, foraje pentru alimentarea cu apă), cu excepția forajelor pentru investigarea stabilității solului.
21. Instalații industriale de suprafață pentru extracția cărbunelui, petrolului, gazelor naturale și minereurilor, precum și a șisturilor bituminoase.
22. Topitorii integrate pentru producerea primară a fontei și a oțelului, altele decât cele incluse în anexa I.
23. Instalații pentru producerea fontei sau oțelului (topire primară sau secundară), inclusiv instalații pentru turnare continuă.
24. Instalații pentru transformarea metalelor feroase (laminoare la cald, forjerii cu ciocane, acoperiri metalice de protecție prin topire).
25. Turnătorii de metale feroase.
26. Instalații destinate producerii metalelor brute neferoase din minereuri, concentrate sau materii prime secundare prin procese metalurgice, chimice sau electrolitice.
27. Instalații pentru topirea, inclusiv alierea, metalelor neferoase, cu excepția metalelor prețioase, inclusiv pentru revalorificarea produselor (finisare, turnare în forme etc), altele decât cele menționate în anexa I.
28. Instalații pentru tratarea suprafețelor metalice și a materialelor plastice prin procese chimice sau electrolitice.
29. Fabricarea și asamblarea de autovehicule și fabricarea motoarelor pentru autovehicule.
30. Șantiere navale.
31. Instalații pentru construcția și repararea aeronavelor.
32. Fabricarea echipamentelor feroviare.
33. Forjare la cald prin explozie.
34. Instalații pentru coacerea și sinterizarea minereurilor metalice.
35. Cuptoare de cocs (distilare uscată a cărbunelui).
36. Instalații pentru fabricarea cimentului.
37. Instalații pentru fabricarea sticlei, inclusiv a fibrelor de sticlă.
38. Instalații pentru topirea substanțelor minerale, inclusiv producția fibrelor minerale.
39. Fabricarea produselor ceramice prin ardere, în special a țiglelor, cărămidilor, cărămidilor refractare, plăcilor, gresiiilor ceramice sau porțelanului.
40. Instalații pentru producerea substanțelor chimice sau tratarea produselor intermediare, altele decât cele incluse în Anexa I.

41. Producerea pesticidelor, produselor farmaceutice, vopselelor și lacurilor, elastomerilor și peroxidilor.
42. Instalații de depozitare a produselor petroliere, petrochimice și chimice, altele decât cele incluse în Anexa I.
43. Fabricarea uleiurilor și grăsimilor vegetale și animale.
44. Ambalarea și conservarea produselor animale și vegetale.
45. Fabricarea produselor lactate.
46. Fabricarea și malțului și a berii.
47. Fabricarea dulciurilor și a siropurilor.
48. Abatoare.
49. Instalații industriale pentru fabricarea amidonului.
50. Fabrici de făină și ulei de pește.
51. Fabrici de zahăr.
52. Instalații industriale pentru fabricarea hîrtiei și a cartonului, altele decât cele incluse în anexa I.
53. Instalații pentru pretratarea sau vopsirea fibrelor ori textilelor.
54. Instalații pentru tăbăcirea pieilor brute și prelucrate.
55. Instalații pentru prelucrarea și producerea celulozei.
56. Fabricarea și tratarea produselor pe bază de elastomeri.
57. Instalații pentru fabricarea fibrelor minerale artificiale.
58. Instalații pentru recuperarea sau distrugerea substanțelor explozibile.
59. Instalații pentru producerea azbestului și pentru prelucrarea produselor care conțin azbest, altele decât cele incluse în anexa I.
60. Centre de ecarisaj.
61. Bancuri de probă pentru motoare, turbine sau reactoare.
62. Piste permanente de curse și testare a vehiculelor cu motor.
63. Conducte pentru gaze și petrol, altele decât cele incluse în Anexa I.
64. Conducte pentru transportul produselor chimice, cu un diametru mai mare de 800 mm și cu o lungime de peste 40 km.
65. Construcția căilor ferate, a instalațiilor de transbordare intermodală și a terminalelor intermodale, altele decât cele incluse în anexa I.
66. Construcția liniilor de tramvai, a căilor ferate de suprafață și subterane, a liniilor suspendate sau a liniilor similare specifice, utilizate exclusiv sau în principal pentru transportul de persoane.
67. Construirea drumurilor noi, inclusiv realinierea și/sau lărgirea unui drum existent, altele decât cele incluse în anexa I.

68. Construirea de porturi și instalații portuare, inclusiv porturi pentru pescuit, altele decât cele incluse în anexa I.
69. Construirea de căi navigabile interioare și porturi pentru traficul fluvial interior, altele decât cele incluse în anexa I.
70. Porturi comerciale, cheiuri pentru încărcare și descărcare legate de uscat și porturi exterioare, altele decât cele incluse în anexa I.
71. Lucrări de canalizare și lucrări de intervenție împotriva inundațiilor.
72. Construirea de aeroporturi² și aerodromuri, altele decât cele incluse în anexa I.
73. Instalații pentru eliminarea deșeurilor (inclusiv depozitarea), altele decât cele incluse în anexa I.
74. Instalații pentru eliminarea deșeurilor nepericuloase prin incinerare sau tratare chimică.
75. Depozitarea fierului vechi, inclusiv a vehiculelor uzate.
76. Amplasamente pentru depozitarea nămolurilor provenite de la stațiile de epurare.
77. Instalații de extracție a apei subterane și de reîncărcare artificială a rezervelor de apă subterană, altele decât cele incluse în anexa I.
78. Lucrări pentru transferul resurselor de apă între bazine hidrografice.
79. Stații pentru epurarea apelor uzate.
80. Baraje și alte instalații proiectate pentru reținerea sau stocarea apei pe termen lung, altele decât cele incluse în Anexa I.
81. Lucrări costiere pentru combaterea eroziunii și lucrări maritime care pot modifica profilul costier prin construcția, de exemplu, de diguri, chei, pontoane, debarcadere sau alte lucrări de apărare marină, cu excepția întreținerii și reconstruirii unor astfel de lucrări.
82. Instalații de apeducte de lungime mare.
83. Pârții de schi, teleschiuri și telecabine și lucrări de amenajare aferente.
84. Porturi de agrement.
85. Sate de vacanță și complexuri hoteliere din afara zonelor urbane și lucrări de amenajare aferente.
86. Campinguri permanente și amplasamente pentru caravane.
87. Parcuri de distracții.
88. Proiecte de amenajare a zonelor industriale.
89. Proiecte de dezvoltare urbană, inclusiv construirea de centre comerciale și parcuri publice
90. Recuperarea terenurilor din mare.

---

² În sensul prezentului protocol, "aeroport" înseamnă un aeroport care corespunde definiției formulate în Convenția de la Chicago din 1944 privind înființarea Organizației Aviației Civile Internaționale (anexa 14)

ANEXA III

Criterii pentru determinarea posibilelor efecte semnificative asupra mediului, inclusiv asupra sănătății, menționate la articolul 5 alineatul (1)

1. Relevanța planului sau programului pentru integrarea considerațiilor privind mediul și sănătatea, în special în scopul promovării unei dezvoltări durabile.
2. Măsura în care planul sau programul stabilește un cadru pentru proiecte și alte activități, fie cu privire la localizarea, natura, dimensiunea și condițiile de funcționare, fie prin alocarea resurselor.
3. Măsura în care planul sau programul influențează alte planuri sau programe, inclusiv cele dintr-un ansamblu ordonat ierarhic;
4. Problemele relevante de mediu, inclusiv cele privind sănătatea, legate de plan sau de program.
5. Natura efectelor asupra mediului, inclusiv asupra sănătății, cum ar fi probabilitatea, durata, frecvența, reversibilitatea, amploarea și întinderea (cum ar fi zona geografică sau mărimea populației care ar putea fi afectată).
6. Riscurile pentru mediu, inclusiv pentru sănătate.
7. Natura transfrontalieră a efectelor.
8. Măsura în care planul sau programul va afecta zonele valoroase sau cele vulnerabile, inclusiv peisajele cu un statut de protecție recunoscut la nivel național sau internațional.

Anexa IV

Informații menționate la articolul 7 alineatul (2)

1. Conținutul sau obiectivele principale al planului sau programului și legătura sa cu alte planuri sau programe.
2. Aspectele relevante ale stării actuale a mediului, inclusiv a sănătății, și evoluția lor probabilă în cazul în care programul sau planul nu sunt implementate.
3. Caracteristicile de mediu, inclusiv caracteristicile sănătății, în zonele susceptibile de a fi afectate în mod semnificativ.
4. Problemele relevante de mediu, inclusiv cele de sănătate, legate de plan sau de program.
5. Obiectivele de protecție a mediului, inclusiv cele de protecție a sănătății, stabilite la nivel internațional, național sau la alt nivel, care sunt relevante pentru plan sau program și modul în care aceste obiective și orice alte considerații de mediu, inclusiv de sănătate, au fost luate în considerare în timpul elaborării acestuia.
6. Posibilele efecte¹ semnificative asupra mediului, inclusiv asupra sănătății, cum au fost definite la articolul 2 alineatul (7).
7. Măsurile prevăzute în vederea prevenirii, reducerii sau atenuării oricăror efecte negative semnificative pe care implementarea planului sau programului le-ar putea avea asupra mediului, inclusiv asupra sănătății.
8. O prezentare generală a motivelor pentru care au fost selecționate alternativele respective și o descriere a modului în care a fost făcută evaluarea, inclusiv a dificultăților întâlnite în furnizarea informațiilor care să fie incluse în evaluare, cum ar fi deficiențele tehnice sau lipsa de cunoștințe.
9. Măsurile prevăzute în vederea monitorizării efectelor implementării planului sau programului asupra mediului, inclusiv asupra sănătății.
10. Posibilele efecte transfrontaliere semnificative asupra mediului, inclusiv asupra sănătății.
11. Un rezumat în termeni non-tehnici al informațiilor furnizate.

---

¹ Aceste efecte ar trebui să includă efectele secundare, cumulative, sinergice, pe termen scurt, mediu și lung, permanente și temporare, pozitive și negative.

ANEXA V

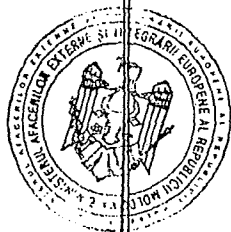
Informații menționate la articolul 8 alineatul (5)

1. Proiectul sau planul propus și natura acestuia.
2. Autoritatea responsabilă de adoptarea acestuia.
3. Procedura avută în vedere, inclusiv:
  - a) Data începerii procedurii;
  - b) Posibilitatea publicului de a participa;
  - c) Data și locul audierilor publice prevăzute;
  - d) autoritatea de la care se pot obține informațiile relevante și locul unde au fost depuse informațiile relevante pentru ca publicul să le poată consulta;
  - e) Autoritatea căreia îi pot fi adresate observații sau întrebări și termenele fixate pentru transmiterea acestora; și
  - f) Informațiile privitoare la mediu, inclusiv la sănătate, referitoare la plan sau program disponibile.
4. Probabilitatea ca planul sau programul să facă obiectul unei proceduri de evaluare transfrontalieră.

Prin prezenta confirm că textul alăturat este copia autentică de pe traducerea oficială a Protocolului privind evaluarea strategică de mediu la Convenția privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier (Kiev, 21 mai 2003), originalul căreia este depozitat la Arhiva Tratatelor a Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

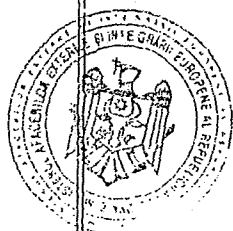

Anatol CEBUC,
Șef al Direcției Drept Internațional a
Ministerului Afacerilor Externe și
Integrării Europene

PROTOCOL
privind evaluarea strategică de mediu la Convenția
privind evaluarea impactului asupra mediului în
context transfrontalier

Kiev, 21 mai 2003

COPIE CERTIFICATĂ
TEXT ÎN LIMBA ENGLEZĂ

**PROTOCOL ON STRATEGIC ENVIRONMENTAL
ASSESSMENT TO THE CONVENTION ON
ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT IN A
TRANSBOUNDARY CONTEXT**

UNITED NATIONS
2003

**PROTOCOL ON STRATEGIC ENVIRONMENTAL ASSESSMENT
TO THE CONVENTION ON ENVIRONMENTAL IMPACT
ASSESSMENT
IN A TRANSBOUNDARY CONTEXT**

The Parties to this Protocol,

Recognizing the importance of integrating environmental, including health, considerations into the preparation and adoption of plans and programmes and, to the extent appropriate, policies and legislation,

Committing themselves to promoting sustainable development and therefore basing themselves on the conclusions of the United Nations Conference on Environment and Development (Rio de Janeiro, Brazil, 1992), in particular principles 4 and 10 of the Rio Declaration on Environment and Development and Agenda 21, as well as the outcome of the third Ministerial Conference on Environment and Health (London, 1999) and the World Summit on Sustainable Development (Johannesburg, South Africa, 2002),

Bearing in mind the Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context, done at Espoo, Finland, on 25 February 1991, and decision II/9 of its Parties at Sofia on 26 and 27 February 2001, in which it was decided to prepare a legally binding protocol on strategic environmental assessment,

Recognizing that strategic environmental assessment should have an important role in the preparation and adoption of plans, programmes, and, to the extent appropriate, policies and legislation, and that the wider application of the principles of environmental impact assessment to plans, programmes, policies and legislation will further strengthen the systematic analysis of their significant environmental effects,

Acknowledging the Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice in Environmental Matters, done at Aarhus, Denmark, on 25 June 1998, and taking note of the relevant paragraphs of the Lucca Declaration, adopted at the first meeting of its Parties,

Conscious, therefore, of the importance of providing for public participation in strategic environmental assessment,

Acknowledging the benefits to the health and well-being of present and future generations that will follow if the need to protect and improve people's health is taken into account as an integral part of strategic environmental

assessment, and recognizing the work led by the World Health Organization in this respect,

Mindful of the need for and importance of enhancing international cooperation in assessing the transboundary environmental, including health, effects of proposed plans and programmes, and, to the extent appropriate, policies and legislation,

Have agreed as follows :

Article 1

OBJECTIVE

The objective of this Protocol is to provide for a high level of protection of the environment, including health, by:

- (a) Ensuring that environmental, including health, considerations are thoroughly taken into account in the development of plans and programmes;
- (b) Contributing to the consideration of environmental, including health, concerns in the preparation of policies and legislation;
- (c) Establishing clear, transparent and effective procedures for strategic environmental assessment;
- (d) Providing for public participation in strategic environmental assessment; and
- (e) Integrating by these means environmental, including health, concerns into measures and instruments designed to further sustainable development.

Article 2

DEFINITIONS

For the purposes of this Protocol,

1. "Convention" means the Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context.

2. "Party" means, unless the text indicates otherwise, a Contracting Party to this Protocol.

3. "Party of origin" means a Party or Parties to this Protocol within whose jurisdiction the preparation of a plan or programme is envisaged.

4. "Affected Party" means a Party or Parties to this Protocol likely to be affected by the transboundary environmental, including health, effects of a plan or programme.

5. "Plans and programmes" means plans and programmes and any modifications to them that are:

(a) Required by legislative, regulatory or administrative provisions; and

(b) Subject to preparation and/or adoption by an authority or prepared by an authority for adoption, through a formal procedure, by a parliament or a government.

6. "Strategic environmental assessment" means the evaluation of the likely environmental, including health, effects, which comprises the determination of the scope of an environmental report and its preparation, the carrying-out of public participation and consultations, and the taking into account of the environmental report and the results of the public participation and consultations in a plan or programme.

7. "Environmental, including health, effect" means any effect on the environment, including human health, flora, fauna, biodiversity, soil, climate, air, water, landscape, natural sites, material assets, cultural heritage and the interaction among these factors.

8. "The public" means one or more natural or legal persons and, in accordance with national legislation or practice, their associations, organizations or groups.

Article 3

GENERAL PROVISIONS

1. Each Party shall take the necessary legislative, regulatory and other appropriate measures to implement the provisions of this Protocol within a clear, transparent framework.

2. Each Party shall endeavour to ensure that officials and authorities assist and provide guidance to the public in matters covered by this Protocol.
3. Each Party shall provide for appropriate recognition of and support to associations, organizations or groups promoting environmental, including health, protection in the context of this Protocol.
4. The provisions of this Protocol shall not affect the right of a Party to maintain or introduce additional measures in relation to issues covered by this Protocol.
5. Each Party shall promote the objectives of this Protocol in relevant international decision-making processes and within the framework of relevant international organizations.
6. Each Party shall ensure that persons exercising their rights in conformity with the provisions of this Protocol shall not be penalized, persecuted or harassed in any way for their involvement. This provision shall not affect the powers of national courts to award reasonable costs in judicial proceedings.
7. Within the scope of the relevant provisions of this Protocol, the public shall be able to exercise its rights without discrimination as to citizenship, nationality or domicile and, in the case of a legal person, without discrimination as to where it has its registered seat or an effective centre of its activities.

Article 4

FIELD OF APPLICATION CONCERNING PLANS AND PROGRAMMES

1. Each Party shall ensure that a strategic environmental assessment is carried out for plans and programmes referred to in paragraphs 2, 3 and 4 which are likely to have significant environmental, including health, effects.
2. A strategic environmental assessment shall be carried out for plans and programmes which are prepared for agriculture, forestry, fisheries, energy, industry including mining, transport, regional development, waste management, water management, telecommunications, tourism, town and country planning or land use, and which set the framework for future development consent for projects listed in annex I and any other project listed in annex II that requires an environmental impact assessment under national legislation.

3. For plans and programmes other than those subject to paragraph 2 which set the framework for future development consent of projects, a strategic environmental assessment shall be carried out where a Party so determines according to article 5, paragraph 1.

4. For plans and programmes referred to in paragraph 2 which determine the use of small areas at local level and for minor modifications to plans and programmes referred to in paragraph 2, a strategic environmental assessment shall be carried out only where a Party so determines according to article 5, paragraph 1.

5. The following plans and programmes are not subject to this Protocol:

(a) Plans and programmes whose sole purpose is to serve national defence or civil emergencies;

(b) Financial or budget plans and programmes.

Article 5

SCREENING

1. Each Party shall determine whether plans and programmes referred to in article 4, paragraphs 3 and 4, are likely to have significant environmental, including health, effects either through a case-by-case examination or by specifying types of plans and programmes or by combining both approaches. For this purpose each Party shall in all cases take into account the criteria set out in annex III.

2. Each Party shall ensure that the environmental and health authorities referred to in article 9, paragraph 1, are consulted when applying the procedures referred to in paragraph 1 above.

3. To the extent appropriate, each Party shall endeavour to provide opportunities for the participation of the public concerned in the screening of plans and programmes under this article.

4. Each Party shall ensure timely public availability of the conclusions pursuant to paragraph 1, including the reasons for not requiring a strategic environmental assessment, whether by public notices or by other appropriate means, such as electronic media.

Article 6

SCOPING

1. Each Party shall establish arrangements for the determination of the relevant information to be included in the environmental report in accordance with article 7, paragraph 2.
2. Each Party shall ensure that the environmental and health authorities referred to in article 9, paragraph 1, are consulted when determining the relevant information to be included in the environmental report.
3. To the extent appropriate, each Party shall endeavour to provide opportunities for the participation of the public concerned when determining the relevant information to be included in the environmental report.

Article 7

ENVIRONMENTAL REPORT

1. For plans and programmes subject to strategic environmental assessment, each Party shall ensure that an environmental report is prepared.
2. The environmental report shall, in accordance with the determination under article 6, identify, describe and evaluate the likely significant environmental, including health, effects of implementing the plan or programme and its reasonable alternatives. The report shall contain such information specified in annex IV as may reasonably be required, taking into account:
  - (a) Current knowledge and methods of assessment;
  - (b) The contents and the level of detail of the plan or programme and its stage in the decision-making process;
  - (c) The interests of the public; and
  - (d) The information needs of the decision-making body.
3. Each Party shall ensure that environmental reports are of sufficient quality to meet the requirements of this Protocol.

Article 8

PUBLIC PARTICIPATION

1. Each Party shall ensure early, timely and effective opportunities for public participation, when all options are open, in the strategic environmental assessment of plans and programmes.

2. Each Party, using electronic media or other appropriate means, shall ensure the timely public availability of the draft plan or programme and the environmental report.

3. Each Party shall ensure that the public concerned, including relevant non-governmental organizations, is identified for the purposes of paragraphs 1 and 4.

4. Each Party shall ensure that the public referred to in paragraph 3 has the opportunity to express its opinion on the draft plan or programme and the environmental report within a reasonable time frame.

5. Each Party shall ensure that the detailed arrangements for informing the public and consulting the public concerned are determined and made publicly available. For this purpose, each Party shall take into account to the extent appropriate the elements listed in annex V.

Article 9

CONSULTATION WITH ENVIRONMENTAL AND HEALTH AUTHORITIES

1. Each Party shall designate the authorities to be consulted which, by reason of their specific environmental or health responsibilities, are likely to be concerned by the environmental, including health, effects of the implementation of the plan or programme.

2. The draft plan or programme and the environmental report shall be made available to the authorities referred to in paragraph 1.

3. Each Party shall ensure that the authorities referred to in paragraph 1 are given, in an early, timely and effective manner, the opportunity to express their opinion on the draft plan or programme and the environmental report.

4. Each Party shall determine the detailed arrangements for informing and consulting the environmental and health authorities referred to in paragraph 1.

Article 10

TRANSBOUNDARY CONSULTATIONS

1. Where a Party of origin considers that the implementation of a plan or programme is likely to have significant transboundary environmental, including health, effects or where a Party likely to be significantly affected so requests, the Party of origin shall as early as possible before the adoption of the plan or programme notify the affected Party.

2. This notification shall contain, *inter alia*:

(a) The draft plan or programme and the environmental report including information on its possible transboundary environmental, including health, effects; and

(b) Information regarding the decision-making procedure, including an indication of a reasonable time schedule for the transmission of comments.

3. The affected Party shall, within the time specified in the notification, indicate to the Party of origin whether it wishes to enter into consultations before the adoption of the plan or programme and, if it so indicates, the Parties concerned shall enter into consultations concerning the likely transboundary environmental, including health, effects of implementing the plan or programme and the measures envisaged to prevent, reduce or mitigate adverse effects.

4. Where such consultations take place, the Parties concerned shall agree on detailed arrangements to ensure that the public concerned and the authorities referred to in article 9, paragraph 1, in the affected Party are informed and given an opportunity to forward their opinion on the draft plan or programme and the environmental report within a reasonable time frame.

Article 11

DECISION

1. Each Party shall ensure that when a plan or programme is adopted due account is taken of:

(a) The conclusions of the environmental report;

(b) The measures to prevent, reduce or mitigate the adverse effects identified in the environmental report; and

(c) The comments received in accordance with articles 8 to 10.

2. Each Party shall ensure that, when a plan or programme is adopted, the public, the authorities referred to in article 9, paragraph 1, and the Parties consulted according to article 10 are informed, and that the plan or programme is made available to them together with a statement summarizing how the environmental, including health, considerations have been integrated into it, how the comments received in accordance with articles 8 to 10 have been taken into account and the reasons for adopting it in the light of the reasonable alternatives considered.

Article 12

MONITORING

1. Each Party shall monitor the significant environmental, including health, effects of the implementation of the plans and programmes, adopted under article 11 in order, inter alia, to identify, at an early stage, unforeseen adverse effects and to be able to undertake appropriate remedial action.

2. The results of the monitoring undertaken shall be made available, in accordance with national legislation, to the authorities referred to in article 9, paragraph 1, and to the public.

Article 13

POLICIES AND LEGISLATION

1. Each Party shall endeavour to ensure that environmental, including health, concerns are considered and integrated to the extent appropriate in the preparation of its proposals for policies and legislation that are likely to have significant effects on the environment, including health.

2. In applying paragraph 1, each Party shall consider the appropriate principles and elements of this Protocol.

3. Each Party shall determine, where appropriate, the practical arrangements for the consideration and integration of environmental, including health, concerns in accordance with paragraph 1, taking into account the need for transparency in decision-making.

4. Each Party shall report to the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol on its application of this article.

Article 14

THE MEETING OF THE PARTIES TO THE CONVENTION
SERVING AS THE MEETING OF THE PARTIES
TO THE PROTOCOL

1. The Meeting of the Parties to the Convention shall serve as the Meeting of the Parties to this Protocol. The first meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol shall be convened not later than one year after the date of entry into force of this Protocol, and in conjunction with a meeting of the Parties to the Convention, if a meeting of the latter is scheduled within that period. Subsequent meetings of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol shall be held in conjunction with meetings of the Parties to the Convention, unless otherwise decided by the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol.
2. Parties to the Convention which are not Parties to this Protocol may participate as observers in the proceedings of any session of the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol. When the Meeting of the Parties to the Convention serves as the Meeting of the Parties to this Protocol, decisions under this Protocol shall be taken only by the Parties to this Protocol.
3. When the Meeting of the Parties to the Convention serves as the Meeting of the Parties to this Protocol, any member of the Bureau of the Meeting of the Parties representing a Party to the Convention that is not, at that time, a Party to this Protocol shall be replaced by another member to be elected by and from amongst the Parties to this Protocol.
4. The Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol shall keep under regular review the implementation of this Protocol and, for this purpose, shall:
  - (a) Review policies for and methodological approaches to strategic environmental assessment with a view to further improving the procedures provided for under this Protocol;
  - (b) Exchange information regarding experience gained in strategic environmental assessment and in the implementation of this Protocol;
  - (c) Seek, where appropriate, the services and cooperation of competent bodies having expertise pertinent to the achievement of the purposes of this Protocol;
  - (d) Establish such subsidiary bodies as it considers necessary for the implementation of this Protocol;

(e) Where necessary, consider and adopt proposals for amendments to this Protocol; and

(f) Consider and undertake any additional action, including action to be carried out jointly under this Protocol and the Convention, that may be required for the achievement of the purposes of this Protocol.

5. The rules of procedure of the Meeting of the Parties to the Convention shall be applied *mutatis mutandis* under this Protocol, except as may otherwise be decided by consensus by the Meeting of the Parties serving as the Meeting of the Parties to this Protocol.

6. At its first meeting, the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol shall consider and adopt the modalities for applying the procedure for the review of compliance with the Convention to this Protocol.

7. Each Party shall, at intervals to be determined by the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to this Protocol, report to the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to the Protocol on measures that it has taken to implement the Protocol.

Article 15

RELATIONSHIP TO OTHER INTERNATIONAL AGREEMENTS

The relevant provisions of this Protocol shall apply without prejudice to the UNECE Conventions on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context and on Access to Information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice in Environmental Matters.

Article 16

RIGHT TO VOTE

1. Except as provided for in paragraph 2 below, each Party to this Protocol shall have one vote.

2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member States which are Parties to this Protocol. Such

organizations shall not exercise their right to vote if their member States exercise theirs, and vice versa.

Article 17

SECRETARIAT

The secretariat established by article 13 of the Convention shall serve as the secretariat of this Protocol and article 13, paragraphs (a) to (c), of the Convention on the functions of the secretariat shall apply mutatis mutandis to this Protocol.

Article 18

ANNEXES

The annexes to this Protocol shall constitute an integral part thereof.

Article 19

AMENDMENTS TO THE PROTOCOL

1. Any Party may propose amendments to this Protocol.
2. Subject to paragraph 3, the procedure for proposing, adopting and the entry into force of amendments to the Convention laid down in paragraphs 2 to 5 of article 14 of the Convention shall apply, mutatis mutandis, to amendments to this Protocol.
3. For the purpose of this Protocol, the three fourths of the Parties required for an amendment to enter into force for Parties having ratified, approved or accepted it, shall be calculated on the basis of the number of Parties at the time of the adoption of the amendment.

Article 20

SETTLEMENT OF DISPUTES

The provisions on the settlement of disputes of article 15 of the Convention shall apply mutatis mutandis to this Protocol.

Article 21

SIGNATURE

This Protocol shall be open for signature at Kiev (Ukraine) from 21 to 23 May 2003 and thereafter at United Nations Headquarters in New York until 31 December 2003, by States members of the Economic Commission for Europe as well as States having consultative status with the Economic Commission for Europe pursuant to paragraphs 8 and 11 of Economic and Social Council resolution 36 (IV) of 28 March 1947, and by regional economic integration organizations constituted by sovereign States members of the Economic Commission for Europe to which their member States have transferred competence over matters governed by this Protocol, including the competence to enter into treaties in respect of these matters.

Article 22

DEPOSITARY

The Secretary-General of the United Nations shall act as the Depositary of this Protocol.

Article 23

RATIFICATION, ACCEPTANCE, APPROVAL AND ACCESSION

1. This Protocol shall be subject to ratification, acceptance or approval by signatory States and regional economic integration organizations referred to in article 21.
2. This Protocol shall be open for accession as from 1 January 2004 by the States and regional economic integration organizations referred to in article 21.
3. Any other State, not referred to in paragraph 2 above, that is a Member of the United Nations may accede to the Protocol upon approval by the Meeting of the Parties to the Convention serving as the Meeting of the Parties to the Protocol.
4. Any regional economic integration organization referred to in article 21 which becomes a Party to this Protocol without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under this Protocol. If one or more of such an organization's member States is a Party to this Protocol, the organization and its member States shall decide on their respective

responsibilities for the performance of their obligations under this Protocol. In such cases, the organization and its member States shall not be entitled to exercise rights under this Protocol concurrently.

5. In their instruments of ratification, acceptance, approval or accession, the regional economic integration organizations referred to in article 21 shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Protocol. These organizations shall also inform the Depositary of any relevant modification to the extent of their competence.

Article 24

ENTRY INTO FORCE

1. This Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. For the purposes of paragraph 1 above, any instrument deposited by a regional economic integration organization referred to in article 21 shall not be counted as additional to those deposited by States members of such an organization.

3. For each State or regional economic integration organization referred to in article 21 which ratifies, accepts or approves this Protocol or accedes thereto after the deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such State or organization of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

4. This Protocol shall apply to plans, programmes, policies and legislation for which the first formal preparatory act is subsequent to the date on which this Protocol enters into force. Where the Party under whose jurisdiction the preparation of a plan, programme, policy or legislation is envisaged is one for which paragraph 3 applies, this Protocol shall apply to plans, programmes, policies and legislation for which the first formal preparatory act is subsequent to the date on which this Protocol comes into force for that Party.

Article 25

WITHDRAWAL

At any time after four years from the date on which this Protocol has come into force with respect to a Party, that Party may withdraw from the

Protocol by giving written notification to the Depositary. Any such withdrawal shall take effect on the ninetieth day after the date of its receipt by the Depositary. Any such withdrawal shall not affect the application of articles 5 to 9, 11 and 13 with respect to a strategic environmental assessment under this Protocol which has already been started, or the application of article 10 with respect to a notification or request which has already been made, before such withdrawal takes effect.

Article 26

AUTHENTIC TEXTS

The original of this Protocol, of which the English, French and Russian texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

In witness whereof the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Protocol.

Done at Kiev (Ukraine), this twenty-first day of May, two thousand and three.

Annex I

LIST OF PROJECTS AS REFERRED TO IN ARTICLE 4, PARAGRAPH 2

1. Crude oil refineries (excluding undertakings manufacturing only lubricants from crude oil) and installations for the gasification and liquefaction of 500 metric tons or more of coal or bituminous shale per day.
2. Thermal power stations and other combustion installations with a heat output of 300 megawatts or more and nuclear power stations and other nuclear reactors (except research installations for the production and conversion of fissionable and fertile materials, whose maximum power does not exceed 1 kilowatt continuous thermal load).
3. Installations solely designed for the production or enrichment of nuclear fuels, for the reprocessing of irradiated nuclear fuels or for the storage, disposal and processing of radioactive waste.
4. Major installations for the initial smelting of cast-iron and steel and for the production of non-ferrous metals.
5. Installations for the extraction of asbestos and for the processing and transformation of asbestos and products containing asbestos: for asbestos-cement products, with an annual production of more than 20,000 metric tons of finished product; for friction material, with an annual production of more than 50 metric tons of finished product; and for other asbestos utilization of more than 200 metric tons per year.
6. Integrated chemical installations.
7. Construction of motorways, express roads^{2/} and lines for long-distance railway traffic and of airports^{3/} with a basic runway length of 2,100 metres or more.

^{2/} For the purposes of this Protocol:

- "Motorway" means a road specially designed and built for motor traffic, which does not serve properties bordering on it, and which:

(a) Is provided, except at special points or temporarily, with separate carriageways for the two directions of traffic, separated from each other by a dividing strip not intended for traffic or, exceptionally, by other means;

(b) Does not cross at level with any road, railway or tramway track, or footpath; and

(c) Is specially sign posted as a motorway.

- "Express road" means a road reserved for motor traffic accessible only from interchanges or controlled junctions and on which, in particular, stopping and parking are prohibited on the running carriageway(s).

^{3/} For the purposes of this Protocol, "airport" means an airport which complies with the definition in the 1944 Chicago Convention setting up the International Civil Aviation Organization (annex 14).

8. Large-diameter oil and gas pipelines.
9. Trading ports and also inland waterways and ports for inland-waterway traffic which permit the passage of vessels of over 1,350 metric tons.
10. Waste-disposal installations for the incineration, chemical treatment or landfill of toxic and dangerous wastes.
11. Large dams and reservoirs.
12. Groundwater abstraction activities in cases where the annual volume of water to be abstracted amounts to 10 million cubic metres or more.
13. Pulp and paper manufacturing of 200 air-dried metric tons or more per day.
14. Major mining, on-site extraction and processing of metal ores or coal.
15. Offshore hydrocarbon production.
16. Major storage facilities for petroleum, petrochemical and chemical products.
17. Deforestation of large areas.

Annex II

ANY OTHER PROJECTS REFERRED TO IN ARTICLE 4, PARAGRAPH 2

1. Projects for the restructuring of rural land holdings.
2. Projects for the use of uncultivated land or semi-natural areas for intensive agricultural purposes.
3. Water management projects for agriculture, including irrigation and land drainage projects.
4. Intensive livestock installations (including poultry).
5. Initial afforestation and deforestation for the purposes of conversion to another type of land use.
6. Intensive fish farming.
7. Nuclear power stations and other nuclear reactors^{2/} including the dismantling or decommissioning of such power stations or reactors (except research installations for the production and conversion of fissionable and fertile materials whose maximum power does not exceed 1 kilowatt continuous thermal load), as far as not included in annex I.
8. Construction of overhead electrical power lines with a voltage of 220 kilovolts or more and a length of 15 kilometres or more and other projects for the transmission of electrical energy by overhead cables.
9. Industrial installations for the production of electricity, steam and hot water.
10. Industrial installations for carrying gas, steam and hot water.
11. Surface storage of fossil fuels and natural gas.
12. Underground storage of combustible gases.
13. Industrial briquetting of coal and lignite.

^{2/} For the purposes of this Protocol, nuclear power stations and other nuclear reactors cease to be such an installation when all nuclear fuel and other radioactively contaminated elements have been removed permanently from the installation site.

14. Installations for hydroelectric energy production.
15. Installations for the harnessing of wind power for energy production (wind farms).
16. Installations, as far as not included in annex I, designed:
  - For the production or enrichment of nuclear fuel;
  - For the processing of irradiated nuclear fuel;
  - For the final disposal of irradiated nuclear fuel;
  - Solely for the final disposal of radioactive waste;
  - Solely for the storage (planned for more than 10 years) of irradiated nuclear fuels in a different site than the production site; or
  - For the processing and storage of radioactive waste.
17. Quarries, open cast mining and peat extraction, as far as not included in annex I.
18. Underground mining, as far as not included in annex I.
19. Extraction of minerals by marine or fluvial dredging.
20. Deep drillings (in particular geothermal drilling, drilling for the storage of nuclear waste material, drilling for water supplies), with the exception of drillings for investigating the stability of the soil.
21. Surface industrial installations for the extraction of coal, petroleum, natural gas and ores, as well as bituminous shale.
22. Integrated works for the initial smelting of cast iron and steel, as far as not included in annex I.
23. Installations for the production of pig iron or steel (primary or secondary fusion) including continuous casting.
24. Installations for the processing of ferrous metals (hot-rolling mills, smitheries with hammers, application of protective fused metal coats).
25. Ferrous metal foundries.

26. Installations for the production of non-ferrous crude metals from ore, concentrates or secondary raw materials by metallurgical, chemical or electrolytic processes, as far as not included in annex I.
27. Installations for the smelting, including the alloyage, of non-ferrous metals excluding precious metals, including recovered products (refining, foundry casting, etc.), as far as not included in annex I.
28. Installations for surface treatment of metals and plastic materials using an electrolytic or chemical process.
29. Manufacture and assembly of motor vehicles and manufacture of motor-vehicle engines.
30. Shipyards.
31. Installations for the construction and repair of aircraft.
32. Manufacture of railway equipment.
33. Swaging by explosives.
34. Installations for the roasting and sintering of metallic ores.
35. Coke ovens (dry coal distillation).
36. Installations for the manufacture of cement.
37. Installations for the manufacture of glass including glass fibre.
38. Installations for smelting mineral substances including the production of mineral fibres.
39. Manufacture of ceramic products by burning, in particular roofing tiles, bricks, refractory bricks, tiles, stoneware or porcelain.
40. Installations for the production of chemicals or treatment of intermediate products, as far as not included in annex I.
41. Production of pesticides and pharmaceutical products, paint and varnishes, elastomers and peroxides.
42. Installations for the storage of petroleum, petrochemical, or chemical products, as far as not included in annex I.

43. Manufacture of vegetable and animal oils and fats.
44. Packing and canning of animal and vegetable products.
45. Manufacture of dairy products.
46. Brewing and malting.
47. Confectionery and syrup manufacture.
48. Installations for the slaughter of animals.
49. Industrial starch manufacturing installations.
50. Fish-meal and fish-oil factories.
51. Sugar factories.
52. Industrial plants for the production of pulp, paper and board, as far as not included in annex I.
53. Plants for the pre treatment or dyeing of fibres or textiles.
54. Plants for the tanning of hides and skins.
55. Cellulose-processing and production installations.
56. Manufacture and treatment of elastomer-based products.
57. Installations for the manufacture of artificial mineral fibres.
58. Installations for the recovery or destruction of explosive substances.
59. Installations for the production of asbestos and the manufacture of asbestos products, as far as not included in annex I.
60. Knackers' yards.
61. Test benches for engines, turbines or reactors.
62. Permanent racing and test tracks for motorized vehicles.
63. Pipelines for transport of gas or oil, as far as not included in annex I.

64. Pipelines for transport of chemicals with a diameter of more than 800 mm and a length of more than 40 km.
65. Construction of railways and intermodal transshipment facilities, and of intermodal terminals, as far as not included in annex I.
66. Construction of tramways, elevated and underground railways, suspended lines or similar lines of a particular type used exclusively or mainly for passenger transport.
67. Construction of roads, including realignment and/or widening of any existing road, as far as not included in annex I.
68. Construction of harbours and port installations, including fishing harbours, as far as not included in annex I.
69. Construction of inland waterways and ports for inland-waterway traffic, as far as not included in annex I.
70. Trading ports, piers for loading and unloading connected to land and outside ports, as far as not included in annex I.
71. Canalization and flood-relief works.
72. Construction of airports^{22/} and airfields, as far as not included in annex I.
73. Waste-disposal installations (including landfill), as far as not included in annex I.
74. Installations for the incineration or chemical treatment of non-hazardous waste.
75. Storage of scrap iron, including scrap vehicles.
76. Sludge deposition sites.
77. Groundwater abstraction or artificial groundwater recharge, as far as not included in annex I.
78. Works for the transfer of water resources between river basins.
79. Waste-water treatment plants.

---

^{22/} For the purposes of this Protocol, "airport" means an airport which complies with the definition in the 1944 Chicago Convention setting up the International Civil Aviation Organization (annex 14).

80. Dams and other installations designed for the holding-back or for the long-term or permanent storage of water, as far as not included in annex I.
81. Coastal work to combat erosion and maritime works capable of altering the coast through the construction, for example, of dykes, moles, jetties and other sea defence works, excluding the maintenance and reconstruction of such works.
82. Installations of long-distance aqueducts.
83. Ski runs, ski lifts and cable cars and associated developments.
84. Marinas.
85. Holiday villages and hotel complexes outside urban areas and associated developments.
86. Permanent campsites and caravan sites.
87. Theme parks.
88. Industrial estate development projects.
89. Urban development projects, including the construction of shopping centres and car parks.
90. Reclamation of land from the sea.

Annex III

CRITERIA FOR DETERMINING OF THE LIKELY SIGNIFICANT ENVIRONMENTAL, INCLUDING HEALTH, EFFECTS REFERRED TO IN ARTICLE 5, PARAGRAPH I

1. The relevance of the plan or programme to the integration of environmental, including health, considerations in particular with a view to promoting sustainable development.
2. The degree to which the plan or programme sets a framework for projects and other activities, either with regard to location, nature, size and operating conditions or by allocating resources.
3. The degree to which the plan or programme influences other plans and programmes including those in a hierarchy.
4. Environmental, including health, problems relevant to the plan or programme.
5. The nature of the environmental, including health, effects such as probability, duration, frequency, reversibility, magnitude and extent (such as geographical area or size of population likely to be affected).
6. The risks to the environment, including health.
7. The transboundary nature of effects.
8. The degree to which the plan or programme will affect valuable or vulnerable areas including landscapes with a recognized national or international protection status.

Annex IV

INFORMATION REFERRED TO IN ARTICLE 7, PARAGRAPH 2

1. The contents and the main objectives of the plan or programme and its link with other plans or programmes.
2. The relevant aspects of the current state of the environment, including health, and the likely evolution thereof should the plan or programme not be implemented.
3. The characteristics of the environment, including health, in areas likely to be significantly affected.
4. The environmental, including health, problems which are relevant to the plan or programme.
5. The environmental, including health, objectives established at international, national and other levels which are relevant to the plan or programme, and the ways in which these objectives and other environmental, including health, considerations have been taken into account during its preparation.
6. The likely significant environmental, including health, effects^{2/} as defined in article 2, paragraph 7.
7. Measures to prevent, reduce or mitigate any significant adverse effects on the environment, including health, which may result from the implementation of the plan or programme.
8. An outline of the reasons for selecting the alternatives dealt with and a description of how the assessment was undertaken including difficulties encountered in providing the information to be included such as technical deficiencies or lack of knowledge.
9. Measures envisaged for monitoring environmental, including health, effects of the implementation of the plan or programme.
10. The likely significant transboundary environmental, including health, effects.
11. A non-technical summary of the information provided.

---

^{2/} These effects should include secondary, cumulative, synergistic, short-, medium- and long-term, permanent and temporary, positive and negative effects.

Annex V

INFORMATION REFERRED TO IN ARTICLE 8, PARAGRAPH 5

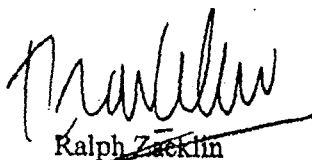
1. The proposed plan or programme and its nature.
2. The authority responsible for its adoption.
3. The envisaged procedure, including:
  - (a) The commencement of the procedure;
  - (b) The opportunities for the public to participate;
  - (c) The time and venue of any envisaged public hearing;
  - (d) The authority from which relevant information can be obtained and where the relevant information has been deposited for examination by the public;
  - (e) The authority to which comments or questions can be submitted and the time schedule for the transmittal of comments or questions; and
  - (f) What environmental, including health, information relevant to the proposed plan or programme is available.
4. Whether the plan or programme is likely to be subject to a transboundary assessment procedure.

I hereby certify that the foregoing text is a true copy in the English, French and Russian languages of the Protocol on Strategic Environmental Assessment to the Convention on Environment Impact Assessment in a Transboundary Context, done at Kiev on 21 May 2003.

Je certifie que le texte qui précède est la copie conforme en langues anglaise, française et russe du Protocole sur l'évaluation de l'impact sur l'environnement dans un contexte transfrontière, relatif à l'évaluation stratégique environnementale, fait à Kiev le 21 mai 2003.

For the Secretary-General
The Assistant Secretary-General
in charge
of the Office of Legal Affairs

Pour le Secrétaire général
Le Sous-Secrétaire général
chargé
du Bureau des affaires juridiques

Ralph Zaeklin

United Nations, New York
New York, 5 June 2003

Organisation des Nations Unies
New York, le 5 juin 2003

Prin prezenta confirm că textul alăturat este o copie autentică a Protocolului privind evaluarea strategică de mediu la Convenția privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier (Kiev, 21 mai 2003), copia certificată a acestuia fiind depozitată la Arhiva Tratatelor a Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Anatol CEBUC,
Șef al Direcției Drept Internațional a
Ministerului Afacerilor Externe și
Integrării Europene